

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Fritagelse for Bygningsafgift i visse Tilfælde.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 3169 ff.)

Sagen sættes under Behandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (J. Jensen [Odense Amts 6te Valgkreds]):

Dette Forslag vedrører en af vore gamle Skatteformer, som skriver sig fra Begyndelsen af Aarhundredet, den skriver sig nemlig fra Forordningen af 1ste Oktober 1802 og 17de April 1816. Det Forslag, som her er fremsat, griber ikke saa stærkt ind i Bygningsafgiften, men det er fremkommet, fordi denne Skat, som alle andre ældre Grundskatter, i meget er bleven uretfærdig, efterhaanden som Tiden er skreden frem og Forholdene have forandret sig, og særlig virker Bygningsafgiften med den tunge Ende nødud for de mindre Haandværkeres Vedkommende. Den Takst, som er sat for Bygningsafgiften, stammer fra Forordningen af 17de April 1816 og er endnu gældende. Det er forskellige Takster, der er sat, men lægger man Mærke til disse Takster, vil man se, at de langt fra ere tidssvarende længere. Skatten svares af det Rumfang, som bliver opmaalt, altsaa efter Kvadratalen, i Købstæderne og paa Landet efter en stigende Skala i Forhold til Bygningens Taksationsværdi til Brandforsikring. Der er som sagt forskellige Takster, som bestemme, hvor meget der skal svares pr. Kvadratalen. Jeg maa dog straks bemærke, at indtil en vis Forsikringsværdi, hvorom senere Lovbestemmelser ere givne, ere alle Bygninger fritagne for Skat, enten det saa er Haandværkere eller andre, der bo i dem. Denne Sum er 1,400 Kr. i Byerne og 1,000 Kr. paa Landet, men man vil straks se, at dette ikke er tidssvarende. Den Haandværker, som nu vilde opføre sig en Bygning, som ikke maatte koste mere end 1,000 Kr., og som skulde indeholde Værksted, Beboelse, Udenomsbekvemmeligheder, Udhus osv., vilde faa et Hus, som ikke længere kunde siges at være tidssvarende; han vilde kun faa en ganske ubetydelig Beboelse. Taksterne ere satte saaledes, at fra 500 til 600 Rigsdaler skulde der betales 1½ Skilling pr. Kvadratalen — Beløbet er angivet i gammel Rigmønt — fra 600 til 700 Rigsdaler skulde der erlægges

1¾ Skilling; fra 700 til 1,000 Rigsdaler 2 Skilling; fra 1,000 til 2,000 Rigsdaler 2¼ Skilling; fra 2,000 til 3,000 Rigsdaler 2½ Skilling; fra 3,000 til 4,000 Rigsdaler 2¾ og over 4,000 Rigsdaler 3 Skilling. Man ser her, at man ikke er gaaet højere med Assurancesummen end 4,000 Rigsdaler eller 8,000 Kr. Den Gang Forordningen af 1816 udkom, havde man altsaa ikke gjort Regning paa den store Industri, men har ment, at 8,000 Kr. var det højeste, man burde gaa op til for at komme til en retfærdig Beskatning, som man den Gang selvfølgelig gik ud fra, at den skulde være. Derved er denne Afgift efterhaanden kommen til at hvile særlig stærkt paa det mindre Haandværk, som er blevet trykket mere og mere af det større Haandværk og den større Industri. Den store Industri og det store Haandværk komme ikke til at svare nogen højere Takst, saa snart Summen kommer op over 8,000 Kr., og der er mange mindre Haandværkere som maa have en Ejendom, som svarer til dette Beløb. Dette er et af de Punkter, som begrunde dette Lovforslags berettigede Fremkomst. Et andet Punkt er Værkstedernes Størrelse. De forskellige Haandværk maa have forskellig Plads efter den forskellige Plads, deres Haandværk kræver. Snedkere og Bødkere, Smede og Karremagere maa f. Eks. have en meget stor Værkstedspads. Urmagere og Skomagere behøve en langt mindre, og Murerne, der jo nu for Tiden ere de bedst stillede Haandværkere, behøve slet ingen Værkstedspads, saa de slippe helt fri for Bygningsafgift. Nu er det jo bekendt, at for Beboelseslejlighedernes Vedkommende ere visse Kvadratalen fri, naar Huset kun bebos af en Familie. Antallet af Kvadratalen er forskelligt i Kjøbenhavn, Købstæderne og paa Landet. For Landets Vedkommende er det Areal, der skal være fri for Afgift, ved Loven af 14de April 1893 udvidet til 130 Kvadratalen, er det derover skal der betales af det hele. Man kan let forstaa, at en saadan Beskatning efter Beboelsens Forsikringsværdi og efter Værkstedernes Størrelse ikke i mindste Maade længere svarer til Skatteevnen; den Gang da Forordningerne af 1802 og 1816 udkom, var det mere tidssvarende, men det er det ikke mere nu, efterhaanden som Industrien har udviklet sig. I de senere Aar har Haandværket da ogsaa særlig rørt sig over for denne Skat, og Adresser ere komne til Rigsdagen for at faa dette Forhold forandret; navnlig har man været i Bevægelse, efter at der er blevet rørt ved